

Facultade de CC. Económicas e Empresariais

Presentación

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Clikcando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Infraestructuras y Servicios

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas , un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corriente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal

Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Gonzalo Caballero Míguez
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Raquel Arévalo Tomé
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana de Adaptación ao EEES	Carlos M ^a Fernández-Jardón Fernández

(*)

(*)

Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa

Materias**Curso 1**

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V03M134V01101	A Responsabilidade Social na Empresa	1c	5
V03M134V01102	Xestión Ética	1c	5
V03M134V01103	Dirección Estratéxica	1c	5
V03M134V01104	RSC e Marketing	1c	3
V03M134V01105	Marketing Responsable	1c	4
V03M134V01106	Información e Comunicación da RSC	1c	3
V03M134V01107	Fundamentos de Responsabilidade Social Empresarial Interna (Concepto + Elementos)	1c	3
V03M134V01108	Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna	1c	3
V03M134V01201	Xestión da Calidade Total	2c	5
V03M134V01202	Sistemas Normalizados de Xestión de Calidade das Relacións Laborais e Medioambientais	2c	5
V03M134V01203	Inversión e Financiación Socialmente con Criterios de Sostibilidade	2c	3
V03M134V01204	Contabilidade Social	2c	3
V03M134V01206	Traballo Fin de Máster	2c	13

DATOS IDENTIFICATIVOS**A Responsabilidade Social na Empresa**

Materia	A Responsabilidade Social na Empresa			
Código	V03M134V01101			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Daponte, María del Rocío			
Profesorado	Dopico Parada, Ana Isabel Pita Castelo, Jose Rodríguez Daponte, María del Rocío			
Correo-e	rocio@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo
B2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.
B3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos
B4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual
B5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas
B8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo
B9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B10	Traballar en equipo.
B11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.
B12	Adaptarse a novas situacións
B13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo
C1	Interpretar a nova realidade social e a súa aplicación ás tarefas da dirección e organización de empresas, á análise prospectivo da competitividade e ao impulso do desenvolvemento organizativ
C2	Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia

C3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial
C4	Coñecer os sistemas de xestión, normas, verificación e posibles certificacións da RSC
C6	Elaborar memorias de sustentabilidade
D1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa
D2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamento de datos, e posterior utilización
D3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados
D4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
(*)	A1 B3 B13 C1 C3
(*)	B1 B2 B10 C2
(*)	A5 B8 C4
(*)	A3 B4 B6 B11 C6 D2
(*)	A2 B5 B9 D1
(*)	A4 B7 B12 D3 D4

Contidos

Tema

(*)La Responsabilidad Social Empresarial.

Evolución del concepto. Dimensiones

(*)Marco institucional e iniciativas internacionais para el fomento de la RSE.

(*)Los grupos de interés o Stakeholders.

(*)Gestión de la RSE en una institución.

(*)Memorias de sustentabilidad, visión global y adaptación a cada organización.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	40	60
Presentacións/exposicións	5	30	35
Sesión maxistral	10	20	30

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Resolución de problemas e/ou ejercicios	(*)Actividad en la que se formulan problemas y/o ejercicios relacionados con la materia. El alumno debe desarrollar las soluciones idóneas o correctas, en base al razonamiento con la información disponible y la interpretación de los resultados.
Presentacións/exposicións	(*) El alumno presentará los resultados de su trabajo individual o en grupo. Se valorará tanto el contenido del mismo como la presentación.
Sesión maxistral	(*) SESIÓN MAGISTRAL PARTICIPATIVA: Exposición por parte del profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices del trabajo, ejercicios o proyecto a desarrollar por el estudiante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	
Resolución de problemas e/ou ejercicios	
Presentacións/exposicións	

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas e/ou ejercicios	(*)Se evaluará el trabajo realizado por el alumno	20	A2 B1 C2 D4 A3 B5 C4 B11 C6
Presentacións/exposicións	(*)Se evaluará la capacidad de análisis de casos reales de empresas	70	A4 B2 C2 D1 B3 C4 D2 B4 C6 D3 B6 D4 B7 B8 B9 B10 B12 B13
Sesión maxistral	(*)Se valorará la asistencia y participación en el aula	10	A1 C1 D4 A5 C3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión Ética				
Materia	Xestión Ética			
Código	V03M134V01102			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Profesorado	González Loureiro, Miguel Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Correo-e	mrdguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo
B2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.
B3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos
B5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B10	Traballar en equipo.
C2	Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia
C3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial
C5	Deseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC
D1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa
D4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer a problemática do concepto de ética empresarial	A3 A5 B3 D4

Coñecer a relación entre a implantación da estratexia e a cultura empresarial nun entoo de *RSE	A5 C2 C3 C5 D4
Capacidade para argumentar e xustificar a conveniencia de toma de decisións éticas	A4 A5 B5 B6 B10 D1 D4
Saber identificar vantaxes competitivas derivadas da *RSE	A1 A2 A3 B1 B2 C2 D4

Contidos

Tema	
*ETICA E VALORES NA EMPRESA	*
MISIÓN E *VISION NA EMPRESA	*
*INTEGRACION DE ESTRATEXIA E CULTURA EMPRESARIAL	*
RESPONSABILIDADE SOCIAL EMPRESARIAL E VANTAXE COMPETITIVA	*

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	18	42	60
Sesión maxistral	12	14	26
Traballos e proxectos	5	34	39

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición	
Estudo de casos/análises	Análise de casos a partir de documentación entregada en clases ou ben casos de actualidade, etc de situacións
Sesión maxistral	Exposición teórica por parte do profesor dos contidos da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O alumno pode facer uso das *tutorías dos profesores no horario que se estableza para as mesmas
Estudo de casos/análises de situacións	O alumno pode facer uso das *tutorías dos profesores no horario que se estableza para as mesmas
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	O alumno pode facer uso das *tutorías dos profesores no horario que se estableza para as mesmas

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Estudo de casos/análises de situacións	Formulación e resolución de casos prácticos sobre as cuestións teóricas desenvolvidas	15	C2 C3 C5	D1 D4
Traballos e proxectos	Avaliación do traballo autónomo do alumno mediante presentación e/ou proba escrita de proxectos e casos	85	C2 C3 C5	D1 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA: É necesaria unha asistencia mínima do 80% ás clases presenciais para poder optar por avaliación continua. Neste caso a ponderación das probas avaliábeis é a que figura na guía. AVALIACIÓN NON CONTINUA: Para aqueles alumnos que non superasen a avaliación continua ou non alcancen a presencialidade mínima esixida, o exame (nas convocatorias oficiais xaneiro/xuño e xullo) será de modo tal que permita valorar a adquisición de todas as competencias esixidas aos alumnos, cun peso do 80%. A realización do traballo é obrigatoria e o seu peso un 20%.

Bibliografía. Fontes de información

David, **administración estratéxica**, pearson,

Porter, **estrategia competitiva**, piramide,

Navas y Guerras, **Dirección estratéxica**, civitas,

LINDGREEN, KOTLER ET ALL, **A STAKEHOLDER APPROACH TO CSR**, GOWER,

Recomendacións

Outros comentarios

El material entregado por los profesores deberá ser leído por el alumno antes de la sesión correspondiente.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección Estratéxica				
Materia	Dirección Estratéxica			
Código	V03M134V01103			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Vila Alonso, María Mercedes			
Profesorado	Guisado Tato, Manuel Rodríguez Domínguez, María del Mar Vila Alonso, María Mercedes			
Correo-e	mvila@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
B1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo
B2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.
B3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos
B4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual
B5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas
B8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo
B9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades
B10	Traballar en equipo.
B11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.
B12	Adaptarse a novas situacións
C1	Interpretar a nova realidade social e a súa aplicación ás tarefas da dirección e organización de empresas, á análise prospectivo da competitividade e ao impulso do desenvolvemento organizativ
C5	Deseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC
C8	Valorar a pertinencia da mobilización de recursos e as posibilidades intermedias entre xerarquía e mercado (internalización vs. externalización).
C9	Integrar e implementar os diferentes sistemas de xestión normalizados de I D I, calidade e medioambiente no proceso de planificación estratéxica da empresa tendo en consideración a súa responsabilidade social corporativa.
D1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar os valores, recursos e capacidades que permitan crear vantaxes competitivas	B1
	B2
	B3
	B7
	B12
	C1
	D1

Analizar as oportunidades e ameazas da contorna empresarial para a toma de decisións	B1 B2 B5 B7 B10 B11 B12 C1 C5 D1
identificar as estratexias máis adecuadas para cada realidade empresarial	B2 B4 B7 B8 B9 B11 C1 C5 D1
Coñecer as alternativas de cooperación empresarial e valoralas como fonte de vantaxes competitivas	B1 B2 B3 B12 C8 D1
Coñecer e valorar a importancia do I+D+i na estratexia empresarial	B2 B3 B5 B7 C9 D1

Contidos

Tema

O proceso estratéxico

Estratexias con base na industria

Estratexias para industrias con base tecnolóxica

Estratexias de I+D+i

Estratexias de cooperación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	18	42	60
Sesión maxistral	12	14	26
Traballos e proxectos	5	34	39

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises	Análise de casos a partir de documentación entregada en clases ou ben casos de actualidade, etc de situacións
Sesión maxistral	Exposición teórica por parte do profesor dos contidos da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O alumno pode facer uso das *tutorías dos profesores no horario que se estableza para as mesmas
Estudo de casos/análises de situacións	O alumno pode facer uso das *tutorías dos profesores no horario que se estableza para as mesmas
Probos	Descrición
Traballos e proxectos	O alumno pode facer uso das *tutorías dos profesores no horario que se estableza para as mesmas

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos/análises de situacións	formulación e resolución de casos prácticos sobre as cuestións teóricas desenvolvidas	15	B1 B2 B7 B9 B10 B11 B12	C1 C8 C9	D1
Traballos e proxectos	Avaliación do traballo autónomo do alumno mediante a presentación e/ou proba escrita de proxectos e casos	85	B1 B2 B3 B4 B5 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C5 C8 C9	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

O *MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha *presencialidade mínima do 80%. Os alumnos que non estean nesta *situación non superen a avaliación *continua, terán que realizar un exame nas convocatorias oficiais, que permitirá valorar a adquisición de todas as competencias esixidas aos alumnos cun peso do 70%. A realización do traballo é obrigatoria e o seu peso é dun 30%.

Bibliografía. Fontes de información

David, **administración estratéxica**, pearson,
Porter, **estrategia competitiva**, piramide,
Navas y Guerras, **Dirección estratéxica**, civitas,
Schilling, **Dirección Estratéxica de la innovación tecnolóxica**, Mc Graw-Hill,
Olcese, **Manual de la empresa responsable y sostenible**, McGraw-Hill,
Moreno, Uriarte y Topa, **La responsabilidad social empresarial**, piramide,

Recomendacións

Outros comentarios

O material proporcionado debe ser lido antes de cada clase, segundo indicacións do profesor

DATOS IDENTIFICATIVOS				
RSC e Marketing				
Materia	RSC e Marketing			
Código	V03M134V01104			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	López Miguens, María Jesús			
Profesorado	López Miguens, María Jesús			
Correo-e	chusl@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	(*)La asignatura persigue el desarrollo de un Plan de Marketing bajo un enfoque de marketing responsable.			

Competencias	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo
B2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.
B3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos
B5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas
B8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo
B9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades
B10	Traballar en equipo.
B11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.
C5	Diseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC
C7	Coñecer o concepto, evolución e importancia do Marketing Responsable na estratexia empresarial
D1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa
D2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamiento de datos, e posterior utilización
D4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Nova	A1 B2 B3 B5 B7 B11 C5

Nova	B1
	B7
	D2
(*)Trabajar en equipo.	B8
	B10
Nova	B9
	D1
Nova	A3
	B6
	B7
	C5
	C7
	D4

Contidos

Tema	
1. O marketing responsable	Definición
2. O plan de marketing	Definición
	Contido e estrutura do plan de mercadotecnia

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	5	5	10
Traballos tutelados	10	36	46
Presentacións/exposicións	5	14	19

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	SESIÓN MAXISTRAL PARTICIPATIVA: Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo alumno. Requírese a participación activa do alumnado. Recoméndase ao estudante que traballe previamente o material entregado polo profesor e que se consulte a bibliografía recomendada para completar a información co fin de seguir as explicacións e participar activamente nas cuestións e preguntas suscitadas ao longo das sesións de aula.
Traballos tutelados	TRABALLO TUTELADO. O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Actividade autónoma do alumnado que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Presentacións/exposicións	PRESENTACIÓN/É. Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dos resultados dun caso, traballo, ... de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Atenderanse as dúbidas que poidan xurdir ao alumno no desenvolvemento da materia.
Sesión maxistral	Atenderanse as dúbidas que poidan xurdir ao alumno no desenvolvemento da materia.
Presentacións/exposicións	Atenderanse as dúbidas que poidan xurdir ao alumno no desenvolvemento da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballos tutelados	TRABALLO TUTELADO.	80	A1 A3	B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B10 B11 B9	C5 C7	D2 D4
Presentacións/exposicións	PRESENTACIÓN E/OU EXPOSICIÓN.	20				D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha presencialidad mínima do 80%. Os alumnos que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderase esixir un exame.

Bibliografía. Fontes de información

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Información e Comunicación da RSC/V03M134V01106

Materias que se recomenda ter cursado previamente

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

Marketing Responsable/V03M134V01105

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Marketing Responsable				
Materia	Marketing Responsable			
Código	V03M134V01105			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4	OB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento				
Coordinador/a	González Vázquez, Encarnación			
Profesorado	González Vázquez, Encarnación Rodríguez Comesaña, Lorenzo			
Correo-e	egzlez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual
B10	Traballar en equipo.
B11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.
B12	Adaptarse a novas situacións
B13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo
C2	Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia
C3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial
C7	Coñecer o concepto, evolución e importancia do Marketing Responsable na estratexia empresarial
D1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa
D4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Nova	A2 B10 B11 B13 C2 C3 C7
Nova	B4 B11 B12 D1 D4
Nova	A4 B10 B12

Contidos	
Tema	
(*)Tema 1. Marketing 3.0	(*)1.1 ¿ Por qué el marketing 3.0? 1.2 La era de la participación y el marketing de colaboración 1.3 La paradoja de la era de la globalización y el marketing cultural 1.4 la era de la sociedad creativa y el marketing espiritual 1.5 Marketing 3.0: de colaboración, cultural y espiritual
(*)Tema 2. Futuro Modelo para el marketing 3.0	(*)2.1 El futuro del marketing: horizontal, no vertical. 2.2 El turno del alma humana: el modelo 3i 2.3 Cambio al marketing de valores 2.4 Marketing 3.0: El significado del marketing y el marketing del significado
(*)Tema 3. Estrategias de marketing responsables	(*)3.1 Transmitir la misión a los consumidores 3.2 Transmitir los valores a los empleado 3.3 Transmitir los valores al canal de distribución 3.4 Transmitir la visión a los accionistas 3.5 Aplicación del marketing responsable

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Debates	5	10	15
Estudo de casos/análises de situacións	15	30	45
Outros	5	15	20
Presentacións/exposicións	5	15	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Debates	(*) Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse en un tema de los contenidos de la materia, en el análisis de un caso, en el resultado de un proyecto, ejercicio o problema desarrollado previamente en una sesión magistral...
Estudo de casos/análises de situacións	(*)Análisis de un hecho, problema o suceso real con la finalidad de conocerlo, interpretarlo, resolverlo, generar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar conocimientos, diagnosticarlo y entrenarse en procedimientos alternativos de solución.
Outros	(*)Desempeño de 8 horas de trabajo social para la comunidad. Al finalizar debe entregar un informe del trabajo realizado firmado por el director de la institución
Presentacións/exposicións	(*)Exposición por parte del alumnado ante el docente y/o un grupo de estudiantes de un tema sobre contenidos de la materia o de los resultados de un trabajo, ejercicio, proyecto... Se puede llevar a cabo de manera individual o en grupo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	
Estudo de casos/análises de situacións	

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Debates	(*)La evaluación se basará en la media de la calificación obtenida por el grupo, basada en la valoración que realicen sus compañeros y la que realice el profesor después del debate. Los integrantes del grupo recibirán la calificación que obtenga el miembro del equipo que peor calificación haya obtenido.	25	A4	B10 B11
Estudo de casos/análises de situacións	(*)Análisis de un hecho, problema o suceso real con la finalidad de conocerlo, interpretarlo, resolverlo, generar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar conocimientos, diagnosticarlo y entrenarse en procedimientos alternativos de solución.	25	A2	B4 C2 B10 C3 B11
Outros	(*)Desempeño de 8 horas de trabajo social para la comunidad. Al finalizar debe entregar un informe del trabajo realizado firmado por el director de la institución.	25		B10 D1 D4
Presentacións/exposicións	(*)Exposición por parte del alumnado ante el docente y/o un grupo de estudiantes de un tema sobre contenidos de la materia que el docente le asignará. Será un trabajo en grupo. Se realizará una evaluación de cada uno de los miembros del grupo y posteriormente el grupo recibirá la nota que obtenga el miembro del grupo que obtenga menor calificación	25		B11 C2 D1 B12 C3 D4 B13

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

RSC e Marketing/V03M134V01104

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xestión Ética/V03M134V01102

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Información e Comunicación da RSC				
Materia	Información e Comunicación da RSC			
Código	V03M134V01106			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento				
Coordinador/a	Otero Neira, María del Carmen			
Profesorado	García Rodríguez, María José Otero Neira, María del Carmen			
Correo-e	cachu@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.
B10	Traballar en equipo.
B11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.
C5	Deseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC
D1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa
D3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Adquirir coñecementos e dominio da materia	A5 B2
saber aplicar os conceptos relativos á reputación empresarial das organizacións	B10 B11 C5 D1
saber aplicar os conceptos relativos á imaxe e a identidade corporativa das organizacións	B10 B11 C5 D1 D3

Contidos

Tema	
MERCADOTECNIA CORPORATIVA	1. IDENTIDADE 2. IMAXE 3. *REPUTACION CORPORATIVA
COMUNICACIÓN EMPRESARIAL	1. Comunicación integrada ou corporativa 2 Comunicación na xestión da *RSC

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
--	---------------	--------------------	--------------

Traballos de aula	10	30	40
Sesión maxistral	5	10	15
Presentacións/exposicións	5	15	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	(*)El estudiante desarrolla ejercicios o proyectos en el aula bajo directrices y supervisión del profesor. puede estar vinculado su desarrollo con actividades autónomas del estudiante.
Sesión maxistral	(*) Sesión magistral participativa: exposición por parte del profesor de los contenidos de la materia objeto de estudios, bases teóricas y /o directrices de trabajo, ejercicios o proyecto a desenvolver por el estudiante
Presentacións/exposicións	(*) El alumno presentará los resultados de su trabajo individual o en grupo. Valorándose tanto el contenido del mismo como la presentación.

Atención personalizada

Avaliación

	Descrición	Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballos de aula	(*)El estudiante desarrolla ejercicios o proyectos en el aula bajo directrices y supervisión del profesor de modo individual y/o en grupo que serán resueltas en clase	45	A5	B2 B10 B11	C5	D1 D3
Sesión maxistral	(*)Sesión magistral participativa	10	A5			
Presentacións/exposicións	(*)El alumno presentará los resultados de su trabajo individual o en grupo. valorándose tanto el contenido del mismo como la presentación.	45		B10 B11	C5	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Currás Pérez, R, **Comunicación de la responsabilidad social corporativa: Imagen e identificación con la empresa como antecedentes del comportamiento del consumidor**, TESIS DOCTORAL,

Currás Pérez, Rafael, **Identidad e imagen corporativas: revisión conceptual e interrelación**, Teoría y Praxis,

De Quevedo Puente, E., **Reputación y creación de valor**, Thomson Paraninfo,

Martín de Castro, G., **Reputación empresarial y ventaja competitiva**, ESIC,

Pérez, Andrea, y Rodríguez del Bosque1, Ignacio, **Identidad, imagen y reputación de la empresa: integración de propuestas teóricas para una gestión Exitosa**, Cuadernos de Gestión,

Van Riel, Cees B.M., **Comunicación Corporativa**, Prentice Hall,

Villafañe Gallego, J., **La buena reputación**, Piramide,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Fundamentos de Responsabilidade Social Empresarial Interna (Concepto + Elementos)				
Materia	Fundamentos de Responsabilidade Social Empresarial Interna (Concepto + Elementos)			
Código	V03M134V01107			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento				
Coordinador/a	Velando Rodríguez, María Elena			
Profesorado	Velando Rodríguez, María Elena			
Correo-e	velando@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual
B6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas
B10	Traballar en equipo.
B11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.
C3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial
C10	Coñecer e manexar a terminoloxía e os procedementos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de responsabilidade social corporativa
C13	Comprender e aplicar todos os aspectos relacionados coa auditoría social
D1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa
D4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer a terminoloxía propia da xestión de recursos humanos aplicando criterios de ética e responsabilidade social corporativa.	A3 B7 C3 C10 D4

Coñecer os procedimentos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de ética e responsabilidade social corporativa.	A3 B4 B7 C3 C10 C13 D4
Coñecer e aplicar os procedimentos metodolóxicos propios da xestión da adquisición de recursos humanos aplicando criterios de ética e responsabilidade social corporativa.	A3 A4 B4 B6 B7 B10 B11 C3 C10 C13 D1 D4
Coñecer os principios do sistema retributivo seguindo criterios de ética e responsabilidade social corporativa.	A3 B4 B7 C3 C10 C13 D1 D4
Analizar e avaliar a aplicación dos principios do sistema retributivo seguindo criterios de ética e responsabilidade social corporativa, e sendo capaz de tomar decisións que melloren a súa implantación	A3 A4 B4 B6 B7 B10 B11 C3 C10 C13 D1 D4

Contidos

Tema

Tema 1. A Responsabilidade Social Interna e a Dirección e Xestión de recursos humanos en empresas socialmente responsabeis	1.1. A Responsabilidade Social Interna: Elementos. 1.2. Os procesos de adquisición de recursos humanos en empresas socialmente responsabeis 1.3. As estratexias e procesos retributivos e a Responsabilidade Social.
--	--

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	10	10	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	25	30
Estudo de casos/análises de situacións	5	10	15
Outras	2	8	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Requirese a participación activa do alumno
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso coa finalidade de reflexionar, interpretar, completar coñecementos, diagnosticar e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas e/ou exercicios	resolución de problemas e exercicios de responsabilidade social aplicada á xestión de recursos humanos.	50	A3 A4	B4 B6 B7 B10 B11	C3 C10 C13	D1 D4
Estudo de casos/análises de situacións	estudo de casos de responsabilidade social interna	25	A3 A4	B4 B6 B7 B10 B11	C3 C10 C13	D1 D4
Outras	proba de preguntas curtas de carácter teórico práctico	25	A3 A4	B4 B6 B7 B11	C3 C10 C13	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliación descrito é aplicable a un sistema de avaliación continua, y para o que se precisa a asistencia ó 80% das clases presenciais.

Para o alumnado que non poida acollerse á avaliación continua por non cumprir o mínimo exixido do 80% de presencialidade, o sistema de avaliación consistirá nunha proba teórico práctica a realizar nas datas fixadas polo calendario oficial (Enero/Xunio e Xullo) e que se avaliarán sobre o 100% da nota.

Bibliografía. Fontes de información

Raufflet, E.; Lozano, J.F.; Barrera, E. y García, C., **Responsabilidad Social Empresarial**, Pearson,
 Carneiro Caneda, M., **Guía de Responsabilidad Social Empresarial Interna y Recursos Humanos**, Junta de Andalucía,
 Velasquez, M.G, **Etica en los Negocios**, Pearson,
 Fuentes, F.; Núñez, J. y Veroz, R., **Alternativas de Cumplimiento de Responsabilidad Social en Gestión de Recursos Humanos**, Universia Business Review,
 AEDIPE, **La Aplicación de la Responsabilidad Social a la Gestión de Personas**, AEDIPE,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna/V03M134V01108

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xestión Ética/V03M134V01102

Materias que se recomenda ter cursado previamente

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

DATOS IDENTIFICATIVOS**Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna**

Materia	Implantación e Temas Avanzados de Responsabilidade Social Empresarial Interna			
Código	V03M134V01108			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento				
Coordinador/a	Diéguez Castrillón, María Isabel			
Profesorado	Diéguez Castrillón, María Isabel			
Correo-e	idieguez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo
B2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.
B3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos
B4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual
B5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complejidad de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas
B8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo
B9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B10	Traballar en equipo.
B11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.
B12	Adaptarse a novas situacións
B13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo
C10	Coñecer e manexar a terminoloxía e os procedementos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de responsabilidade social corporativa

D1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa
D2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamento de datos, e posterior utilización
D3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados
D4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer a terminoloxía e procedementos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de responsabilidade social corporativa	A1 A3 B1 B2 B3 B6 C10 D1 D2 D3
Aplicar a terminoloxía e os procedementos terminolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de responsabilidade social corporativa	A2 A3 A4 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 C10 D2 D4
Facilitar ao alumnado o desenvolvemento tanto da autoxestión como das habilidades interpersoais, e da comunicación oral e escrita, potenciando o traballo en equipo	A5 B8 B9 B10 B11 B12 B13 D1 D3

Contidos

Tema	
Prácticas de Responsabilidade social interna	Conciliación Xestión da diversidade Igualdade Comunicación interna Voluntariado corporativo
Aplicación de prácticas de Responsabilidade social interna	Plan de igualdade Plan de comunicación interna Plan de responsabilidade social interna

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	5	25	30
Presentacións/exposicións	2	4	6
Traballos tutelados	3	12	15
Sesión maxistral	10	10	20
Outras	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Análise de casos concretos de prácticas de responsabilidade social interna
Presentacións/exposicións	Presentación e posta en común de resultados de traballos
Traballos tutelados	Realización de traballos en grupo o individuais sobre contidos da asignatura
Sesión maxistral	Exposición de contidos teóricos da materia

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Atención permanente aos estudantes ao longo do desenvolvemento da materia para resolver dúbidas
Traballos tutelados	Atención permanente aos estudantes ao longo do desenvolvemento da materia para resolver dúbidas

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Estudo de casos/análises de situacións	Resolución de casos que aborden prácticas de xestión responsable nas organizacións	15	A1 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13	C10	D1 D2 D3 D4
Traballos tutelados	Realización de plans de actuación en materia de responsabilidade social interna	65	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13	C10	D1 D2 D3 D4
Outras	Proba escrita de avaliación do traballo autónomo	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B12 B13	C10	D1 D2 D3 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

O conxunto de criterios de avaliación arriba exposto constitúe o sistema de avaliación continua para a convocatoria de xaneiro. Para superar a avaliación continua é obrigatorio a asistencia ao 80% das clases presenciais e superar os traballos do curso.

Para os estudantes que non superen a avaliación continua ou non acaden a presencialidade mínima esixida, o exame (nas convocatorias oficiais xaneiro/xuño-xullo) será de modo tal que permita valorar a adquisición de todas as capacidades esixidas ao estudante.

Observación: Calquera evidencia de traballos e probas plaxiados ou copiados suporá unha cualificación de suspenso nas dúas convocatorias.

Bibliografía. Fontes de información

MERINO SEGOVIA A., **IGUALDAD DE GÉNERO, EMPRESA Y RESPONSABILIDAD SOCIAL**, EDITORIAL BOMARZO,
SANZ DE GALEANO B., **FLEXIBILIDAD DE LA JORNADA LABORAL**, TIRANT LO BLANCH,
CARNEIRO CANEDA M., **GUIA DE RESPONSABILIDAD SOCIAL EMPRESARIAL INTERNA Y RECURSOS HUMANOS**, JUNTA DE ANDALUCIA,
CURTO GRAU M., **LA RESPONSABILIDAD SOCIAL INTERNA DE LAS EMPRESAS**, IESE,
CARNEIRO CANEDA M., **LA RESPONSABILIDAD SOCIAL CORPORATIVA INTERNA**, PRENTICE HALL,
ARAGON MEDINA J; ROCHA SANCHEZ F., **LA RESPONSABILIDAD SOCIAL EMPRESARIAL EN ESPAÑA: una aproximación desde la perspectiva laboral**, MINISTERIO DE TRABAJO Y ASUNTOS SOCIALES,
ANCA, C.; VÁZQUEZ, A., **La gestión de la diversidad en la organización global**, PRENTICE HALL,
PIN, J.R, **Libro blanco sobre la gestión de la diversidad en las empresas españolas: retos, oportunidades y buenas prácticas**, IESE,
<http://www.observatoriocomunicacioninterna.es>,
<http://www.igualdadenaempresa.es/>,
Guía para la gestión de la igualdad en las organizaciones, FORÉTICA,
MARIN, F., **Responsabilidad social corporativa y comunicación**, FRAGUA,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fundamentos de Responsabilidade Social Empresarial Interna (Concepto + Elementos)/V03M134V01107
A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Xestión da Calidade Total				
Materia	Xestión da Calidade Total			
Código	V03M134V01201			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento				
Coordinador/a	Ferro Soto, Carlos Antonio			
Profesorado	Ferro Soto, Carlos Antonio			
Correo-e	cferro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia ten por obxecto a comprensión dos trazos básicos da Calidade Total e o modo de xestionala (Xestión da Calidade Total), así como coñecer as ferramentas de calidade de aplicación dentro dun proceso de mellora continua, e o cálculo dos custos relacionados coa xestión da calidade.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo
B7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas
B10	Traballar en equipo.
B11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.
B13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo
C11	Coñecer a evolución do concepto de calidade e das formas da súa xestión para unha mellor comprensión do concepto de calidade total, e todas as súas implicacións estratéxicas e as súas relacións coa actuación socialmente responsable da empresa e a preservación do medio ambiente
D3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Distinguir entre o diferentes concepto de calidade e dos seus modos de xestión, habidos ao longo de toda a súa evolución histórica, co fin de identificar os trazos crave da calidade total e a xestión da calidade total e o seu valor estratéxico como vantaxe competitiva	A2 A3 A5 B13 C11
Identificar e distinguir entre os distintos custos da calidade e a non calidade	A2 A3 A5 B13 C11

Resolver problemas de cálculo de custos de calidade e de non calidade	A2 A3 A5 B1 B10 B11 B13 C11
Identificar, e en consecuencia, distinguir entre as diferentes ferramentas e técnicas que permiten desenvolver a actividade dunha empresa baixo a perspectiva da xestión da calidade total, de aplicación tanto na fase de planificación e deseño de produtos e procesos, como no propio proceso produtivo	A2 A3 A5 B13 C11
Aplicar as diferentes ferramentas e técnicas que permiten desenvolver a actividade dunha empresa baixo a perspectiva da xestión da calidade total, de aplicación tanto na fase de planificación e deseño de produtos e procesos, como no propio proceso produtivo	A2 A3 A5 B1 B7 B10 B11 B13 C11 D3

Contidos

Tema

As BASES DA CALIDADE TOTAL E A súa XESTIÓN	Tema 1. Concepto de Calidade: A Calidade Total Tema 2. Xestión de Calidade Total ou Total Quality Management (TQM) Tema 3. Custos asociados á calidade
A CALIDADE NO DESEÑO E A PRODUCCIÓN	Tema 4. A calidade no deseño: Planificación da calidade Tema 5. A Calidade na produción: Control e mellora de procesos Tema 6. Ferramentas básicas para a mellora da calidade e a súa aplicación na resolución de problemas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	24.75	54.25	79
Sesión maxistral	10	10	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	0.5	15	15.5
Probas de tipo test	0.5	10	10.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor de forma participativa co alumnado dos contidos teóricos da materia e as bases para o desenvolvemento dos traballos de aula. O feito de non asistir non contará negativamente na avaliación do alumno, pero a asistencia a clases serase tida en conta positivamente na súa avaliación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballos de aula	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Probas de tipo test	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula e en grupo baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.	60	A2 A3 A5	B1 B7 B10 B11 B13	C11	D3
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba escrita individual na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/*as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	28	A2 A3 A5	B1 B7 B11	C11	
Probas de tipo test	Proba escrita individual para avaliar os coñecementos teóricos da materia	12	A2 A3 A5	B13	C11	

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación continua considerarase cando o estudante asistise a máis do 80% das clases

É necesario ter polo menos un 5 en cada modalidade de avaliación

Os alumnos que non participen na avaliación continua terán que superar un exame que avaliará tanto os coñecementos teóricos como prácticos da materia, así como a presentación de todas as evidencias dos traballos de aula realizados polos alumnos de avaliación continua.

Todas as especificacións atoparanse claramente detalladas nos apartados correspondentes na plataforma de Teledocencia (FAITIC) e en documento 'Condiciones da materia' en 'Documentos e Ligazóns' en FAITIC

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2015-2016. No entanto, o calendario pode ser modificado ao longo do curso por algún imprevisto.

Bibliografía. Fontes de información

CUATRECASAS, L, **Gestión Integral de la Calidad. Implantación, Control y Certificación**, Gestión 2000, Barcelona. 2ª edición.,

GONZÁLEZ GAYA, C.; DOMINGO NAVAS, R y SEBASTIÁN PÉREZ, M.A, **Técnicas de Mejora de la Calidad**, Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED), Madrid,

SANGÜESA, M.; MATEO, R.; ILZARBE, L., **Teoría y Práctica de la Calidad.**, Thompson,

CAMISÓN, C.; CRUZ, S.; GONZÁLEZ, C., **Gestión de la Calidad: Conceptos, Enfoques, Modelos y Sistemas.**, Pearson. Prentice Hall,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Sistemas Normalizados de Xestión de Calidade das Relacións Laborais e Medioambientais**

Materia	Sistemas Normalizados de Xestión de Calidade das Relacións Laborais e Medioambientais			
Código	V03M134V01202			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento				
Coordinador/a	Fernández González, Arturo José			
Profesorado	Fernández González, Arturo José			
Correo-e	ajfdez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia adócase aos sistemas de xestión empresarial e os modelos existentes, en xeral internacionais, para os devanditos sistemas (normas ISO, OHSAS, etc) con especial atención á xestión da calidade, o medio ambiente e a seguridade e saúde no traballo, así como á Responsabilidade Social Empresarial. Primeiramente, expóñense os conceptos de normalización, certificación e acreditación.			

Competencias

Código				
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoitado nun contexto de investigación.			
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			
B2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.			
B3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos			
B4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual			
B5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo			
B6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos			
B8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo			
B9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades			
B10	Traballar en equipo.			
B11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.			
B12	Adaptarse a novas situacións			
C9	Integrar e implementar os diferentes sistemas de xestión normalizados de I D I, calidade e medioambiente no proceso de planificación estratéxica da empresa tendo en consideración a súa responsabilidade social corporativa.			
D1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa			
D2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamiento de datos, e posterior utilización			
D4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas			

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Nova	A1 A4 B2 B9 B11 C9
Nova	A1 A4 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11 B12 C9 D1
Nova	A1 A4 B2 B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11 B12 C9 D1 D2
Nova	A1 B2 B3 B5 B6 B9 B11 C9 D4
Nova	A1 A4 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12 C9 D1 D4

Contidos**Tema**

1. Normalización, certificación y acreditación.	1.1. Normalización 1.2. Certificación 1.3. Acreditación
2. Modelos de gestión de la calidad: ISO 9000	2.1. La norma ISO 9001 2.2. Diseño, desarrollo e implantación de un sistema de gestión de la calidad según ISO 9000
3. La gestión medioambiental	3.1. Introducción a la gestión medioambiental 3.2. Legislación medioambiental
4. Modelos de gestión medioambiental: ISO 14000 y Reglamento EMAS	4.1. La norma ISO 14001 4.2. Diseño, desarrollo e implantación de un sistema de gestión medioambiental según ISO 14000 4.3. El Reglamento EMAS 4.4. Comparativa ISO 14000 vs EMAS
5. Modelos de gestión de la seguridad y salud en el trabajo: OHSAS 18000	5.1. El estándar OHSAS 18001 5.2. Diseño, desarrollo e implantación de un sistema de gestión de la seguridad y salud en el trabajo según OHSAS 18000
6. Sistemas integrados de gestión: conceptos básicos	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	25	25	50
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	5	10
Estudo de casos/análises de situacións	10	10	20
Informes/memorias de prácticas	0	45	45

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O alumno/a disporá de atención personalizada para a elaboración dos traballos prácticos, e tamén para a resolución de dúbidas previas ás probas tipo test e finais.
Estudo de casos/análises de situacións	O alumno/a disporá de atención personalizada para a elaboración dos traballos prácticos, e tamén para a resolución de dúbidas previas ás probas tipo test e finais.

Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno/a disporá de atención personalizada para a elaboración dos traballos prácticos, e tamén para a resolución de dúbidas previas ás probas tipo test e finais.
Probas	Descrición
Informes/memorias de prácticas	O alumno/a disporá de atención personalizada para a elaboración dos traballos prácticos, e tamén para a resolución de dúbidas previas ás probas tipo test e finais.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas e/ou exercicios		15		B2 B3 B10 B11 B12	D1 D2
Estudo de casos/análises de situacións		15	A4	B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12	C9 D1 D2 D4
Informes/memorias de prácticas	O estudante presenta unha memoria de cada práctica. Poderase levar a cabo de maneira individual ou en grupo, segundo o caso.	70	A1 A4	B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12	C9 D1 D2 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Tendrán que acudir al examen final:

-Los alumnos que participen en la evaluación continua y no alcancen el 50% de la calificación máxima.
en esta convocatoria se podrá exigir un examen

Bibliografía. Fontes de información

CAMISÓN, C.; CRUZ, S.; GONZÁLEZ, T., **Gestión de la Calidad: conceptos, enfoques, modelos y sistemas**, Pearson-Prentice Hall, Madrid,

CUATRECASAS, L., **Gestión Integral de la Calidad. Implantación, Control y Certificación**, Gestión 2000, Barcelona,

SEOÁNEZ CALVO, M. y ANGULO AGUADO, I., **Manual de Gestión Medioambiental de la Empresa: Sistemas de Gestión Medioambiental, Auditorías Medioambientales, Evaluaciones de Impacto Ambiental.**, Díaz de Santos, Madrid,

BELLAICHE, M., **Después de la certificación ISO 9001**, AENOR Ediciones, Madrid,

CUADERNOS IMPIVA, **Aspectos medioambientales. Identificación y evaluación**, AENOR/IMPIVA, Valencia,

DEMING, W.E., **Calidad, productividad y competitividad. La salida de la crisis**, Ediciones Díaz de Santos, S.A., Madrid,

GONZÁLEZ GAYA, C.; DOMINGO NAVAS, R.; SEBASTIÁN PÉREZ, M.A., **Técnicas de mejora de la calidad**, UNED, Madrid,

GRYNA, F.M.; CHUA, R.C.H.; DEFEO, J.A., **Método Juran. Análisis y Planeación de la calidad**, McGraw-Hill, México D.F.,

HAYES, B.E., **Cómo medir la satisfacción del cliente. Desarrollo y utilización de cuestionarios**, Ediciones Gestión 2000, S.A., Barcelona,

IHOBE, **Indicadores Medioambientales para la Empresa**, IHOBE, País Vasco,

JONQUIÈRES, M., **Manual de auditoría de los sistemas de gestión**, AENOR Ediciones, Madrid,

JURAN, J.M.; BLANTON, A., **Manual de Calidad**, McGraw-Hill, México D.F.,

www.aenor.es,

www.aec.es,

<http://http://gio.uvigo.es/asignaturas/gestioncalidad>,

www.iso.ch,

www.belt.es,

<http://www.cmati.xunta.es/>,

<http://www.clubexcelencia.org/>,

http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm,

www.enac.es,

http://www.insht.es,

UNE (AENOR),

CONFEDERACIÓN CANARIA DE EMPRESARIOS, **Manual de Prevención de Riesgos Laborales. 660 Preguntas y**

Respuestas sobre la Prevención, Confederación Canaria de Empresarios, CEOE,

SÁNCHEZ-TOLEDO, A.; FERNÁNDEZ, B., **Cómo implantar con éxito OHSAS 18001**, AENOR Ediciones, Madrid,

AENOR, **UNE-EN ISO 9001:2008**, AENOR,

AENOR, **UNE-EN ISO 14001:2004**, AENOR,

AENOR, **OHSAS 18001:2009**, AENOR,

Empregaranse as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información de carácter académico e científico.

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xestión da Calidade Total/V03M134V01201

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Xestión da Calidade Total/V03M134V01201

DATOS IDENTIFICATIVOS**Inversión y Financiación Socialmente con Criterios de Sostenibilidad**

Materia	Inversión y Financiación Socialmente con Criterios de Sostenibilidad			
Código	V03M134V01203			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas y Responsabilidad Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castellano			
Departamento	Organización de empresas y marketing			
Coordinador/a	González Loureiro, Miguel			
Profesorado	González Loureiro, Miguel			
Correo-e	mloureiro@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Trata de formar al alumnado sobre aspectos avanzados de inversión y financiación bajo una perspectiva de control de gestión estratégico para directivos. En esta materia se revisará el impacto de las principales decisiones estratégicas en los ámbitos de inversión y financiación.			

Competencias

Código	
A1	Poseer y comprender conocimientos que aporten una base u oportunidad de ser originales en el desarrollo y/o aplicación de ideas, a menudo en un contexto de investigación.
A2	Que los estudiantes sepan aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio.
A3	Que los estudiantes sean capaces de integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios.
A4	Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones, y los conocimientos y razones últimas que las sustentan, a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades.
A5	Que los estudiantes posean las habilidades de aprendizaje que les permitan continuar estudiando de un modo que habrá de ser en gran medida autodirigido o autónomo.
B1	Recuperar y analizar información pertinente y oportuna proveniente de fuentes diversas en condiciones óptimas de coste y tiempo
B2	Interpretar y dominar destrezas asociados con ese campo
B3	Demostrar un entendimiento sistemático del campo de estudio derivado del entendimiento e integración de distintos enfoques teóricos
B4	Demostrar la habilidad de concebir, diseñar, implementar y adaptar un proceso sustancial con la suficiente integridad intelectual
B5	Aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio.
B6	Integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios
B7	Demostrar la capacidad de análisis crítico, reflexión, evaluación y síntesis de ideas nuevas y complejas
B8	Organizar, planificar y desarrollar estrategias para llevar a cabo un trabajo
B9	Comunicar sus conclusiones -y los conocimientos y razones últimas que las sustentan- a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades.
B10	Trabajar en equipo.
B11	Aplicar los conocimientos a la resolución de problemas concretos.
B12	Adaptarse a nuevas situaciones
B13	Estudiar de un modo auto-dirigido o autónomo
C12	Comprender los conocimientos pertinentes relacionados con gestión financiera socialmente responsable
C13	Comprender y aplicar todos los aspectos relacionados con la auditoria social.
D1	Difusión de resultados y conclusiones de los estudios, a través de presentaciones orales y escritas que aborden ideas relacionadas con la RSC en la gestión integral de la empresa.

D2	Manejo de técnicas y herramientas informáticas y de gestión para obtención de información, tratamiento y procesamiento de datos, y posterior utilización.
D3	Difusión y divulgación de ideas en contextos tanto académicos como no especializados
D4	Reflexión sobre responsabilidades sociales y éticas

Resultados de aprendizaje

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender los conocimientos pertinentes relacionados con gestión financiera socialmente responsable	A1
	A2
Conocimiento avanzado de control de gestión estratégico	A3
	A4
	A5
	B1
	B2
	B3
	B4
	B5
	B6
	B7
	B8
	B9
	B10
	B11
	B12
	B13
	C12
	C13
	D1
	D2
	D3
	D4
Ser capaz de realizar un sistema de control de gestión de la empresa	A1
Ser capaz de interpretar indicadores de control de gestión estratégico.	A2
Difusión de resultados y conclusiones de los estudios, a través de presentaciones orales y escritas que aborden ideas relacionadas con la RSC en la gestión integral de la empresa.	A3
	A4
Manejo de técnicas y herramientas informáticas y de gestión para obtención de información, tratamiento y procesamiento de datos, y posterior utilización.	A5
	B1
Difusión y divulgación de ideas en contextos tanto académicos como no especializados	B2
Reflexión sobre responsabilidades sociales y éticas	B3
	B4
	B5
	B6
	B7
	B8
	B9
	B10
	B11
	B12
	B13
	C12
	C13
	D1
	D2
	D3
	D4

Contenidos

Tema

Tema 1- Implicaciones de la estrategia empresarial en la inversión y financiación. La DPO.

Tema 2- Visión conjunta de la gestión de la inversión y la financiación de la empresa en el equilibrio económico-financiero.

Tema 3- Control de gestión y cuadro de mando integral para la gestión responsable de la empresa. El balance scorecard de Kaplan y Norton

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudio de casos/análisis de situaciones	10	20	30
Sesión magistral	10	25	35
Trabajos y proyectos	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxías	
	Descrición
Estudio de casos/análisis de situaciones	Se efectuarán diversas actividades dirigidas a afianzar los conocimientos adquiridos por el estudiantado en las clases teóricas a través de estudios de casos.
Sesión magistral	Las clases teóricas expondrán los principales contenidos de los distintos temas, desarrollando con más detalle los puntos de mayor complejidad. Se acompañarán de ejemplos de empresas gallegas

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudio de casos/análisis de situaciones	El estudiantado podrá utilizar las tutorías determinadas por el profesorado para recibir una atención personalizada, con el fin de resolver sus dudas. En los estudios de caso, se dará un retorno grupal durante la sesión. En el proyecto, se dará un retorno individual.
Probas	Descrición
Trabajos y proyectos	El estudiantado podrá utilizar las tutorías determinadas por el profesorado para recibir una atención personalizada, con el fin de resolver sus dudas. En los estudios de caso, se dará un retorno grupal durante la sesión. En el proyecto, se dará un retorno individual.

Evaluación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudio de casos/análisis de situaciones	Resolución de ejercicios, casos o supuestos sobre contenidos y conceptos desarrollados en la asignatura	80	A1 A2 A3 A4 A5	C12 C13	D1 D2 D3 D4
Trabajos y proyectos	Elaboración de indicadores y comentarios de control de gestión de una empresa, proyecto que el alumno debe realizar en base al modelo explicado en sesiones teóricas	20	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13	C12 C13	

Outros comentarios sobre a Avaliación

El MAiE sigue un sistema de evaluación continua y exige una presencialidad mínima del 80%. Los alumnos que no alcancen

el mínimo necesario para ser evaluados mediante el sistema de evaluación continua, tendrán derecho a ser evaluados sobre la nota máxima mediante la realización de una prueba escrita adicional, además del trabajo encargado a todos, vayan o no por evaluación continua. La fecha, lugar y horario de la prueba será puesta a disposición del alumnado por parte de la coordinación del Máster de manera oportuna y en la página web del Máster

Fuentes de información

Manual de referencia: cualquiera de estas ediciones de la profesora Pilar Cibrán (disponibles en biblioteca):

Cibrán Ferraz, P., Prado Román, C., Crespo Cibrán, M. Á., & Huarte Galbán, C. (2013). Planificación financiera . ESIC Editorial.

Ferraz, M. P. C. (1997). Gestión financiera . Tórculo Ediciones.

Lectura: Guerras-Martín, L.A. y Navas-López, J.E. (2007): Dirección Estratégica de la Empresa. Teoría y aplicaciones. Parte III, Capítulos 17, 18 y 19.

Lectura: Bueno, E., Salmador, M.P., Merino, C. y Martín, J.I. (2006) "Dirección Estratégica. Desarrollo de la estrategia y análisis de casos". Ed. Pirámide, Madrid. Capítulo 10: Control de la Estrategia, el Balanced Scorecard.

Lectura: BIC-Galicia (2009): Manuais prácticos da Peme: cómo elaborar o cadro de mando.

Adicionalmente el docente dejará en FAITIC material escaneado para lecturas de obras de referencia que se encuentran disponibles en biblioteca.

También dejará en FAITIC los apuntes de clase. Las otras obras referenciadas deben ser consideradas como obras de consulta

Recomendaciones

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Contabilidad Social/V03M134V01204

Dirección Estratégica/V03M134V01103

Outros comentarios

Se requieren conocimientos básicos sobre Inversión y Financiación Empresarial, especialmente relativos a las cuentas anuales de una empresa. Para aquellos alumnos que no posean estos conocimientos, el docente facilitará material adicional

DATOS IDENTIFICATIVOS**Contabilidade Social**

Materia	Contabilidade Social			
Código	V03M134V01204			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Comesaña Benavides, Fernando			
Profesorado	Comesaña Benavides, Fernando			
Correo-e	fercoben@uvigo.es			
Web	http://cursos.faitic.uvigo.es/tema1415/claroline/course/index.php?cid=V03M134V01204			
Descrición xeral	Materia que relaciona a existencia do sistema de información contable coa adecuada relación da empresa coa sociedade			

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo
B2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.
B3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos
B4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual
B5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas
B8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo
B9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B10	Traballar en equipo.
B11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.
B12	Adaptarse a novas situacións
B13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo
C12	Comprender os coñecementos pertinentes relacionados con xestión financeira socialmente responsable
C13	Comprender e aplicar todos os aspectos relacionados coa auditoría social
D1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa
D2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamento de datos, e posterior utilización
D3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados
D4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a necesidade da existencia do sistema de información contable	A1 C12
Saber realizar procesos no sistema de información contable para garantir o adecuado reflexo da información da empresa relevante para os axentes internos e externos da mesma	A2 A3 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 C12 C13 D1 D2 D3 D4
Coñecer e compartir a visión da importancia da contabilidade como medio para fortalecer a responsabilidade social da empresa	C13 D2 D3 D4

Contidos

Tema

1-Necesidade da Contabilidade. Contabilidade de partida simple

2-Finalidade da Contabilidade. Aspecto Social

3-Evolución da Contabilidade Social

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	10	20	30
Estudo de casos/análises de situacións	5	15	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	15	20
Foros de discusión	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición dos contidos plantexados na estrutura do temario, presentado teorías e correntes de actuación actualmente vixentes. Plantexaránse exemplos e cuestións de aplicación práctica ó tecido empresarial sobre os contidos presentados.
Estudo de casos/análises de situacións	Formulación de casos relevantes de estudo, sobre os que os alumnos deberán analizar os niveis en que se utiliza a contabilidade social.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación de problemas aos que o alumnado debe buscar unha solución de acordo coas teorías e métodos expostos nas clases teóricas.
Foros de discusión	Espazo de discusión sobre noticias introducidas polos docentes como obxecto de debate e participación no mesmo con achegas abertas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Estudo de casos/análises de situacións	Os docentes da materia atenderán dúbidas expostas polos alumnos nas clases maxistras ou prácticas de maneira global. Na finalización das mesmas atenderanse dúbidas particulares de maneira informal. As titorías predeterminadas polos docentes no despacho servirán para ampliar esta atención sobre os contidos das sesións teóricas ou prácticas (casos ou exercicios). O profesorado participará moderando os foros de discusión. Na proba de resposta curta, resolveranse as posibles problemáticas xurdidas.
Sesión maxistral	Os docentes da materia atenderán dúbidas expostas polos alumnos nas clases maxistras ou prácticas de maneira global. Na finalización das mesmas atenderanse dúbidas particulares de maneira informal. As titorías predeterminadas polos docentes no despacho servirán para ampliar esta atención sobre os contidos das sesións teóricas ou prácticas (casos ou exercicios). O profesorado participará moderando os foros de discusión. Na proba de resposta curta, resolveranse as posibles problemáticas xurdidas.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Os docentes da materia atenderán dúbidas expostas polos alumnos nas clases maxistras ou prácticas de maneira global. Na finalización das mesmas atenderanse dúbidas particulares de maneira informal. As titorías predeterminadas polos docentes no despacho servirán para ampliar esta atención sobre os contidos das sesións teóricas ou prácticas (casos ou exercicios). O profesorado participará moderando os foros de discusión. Na proba de resposta curta, resolveranse as posibles problemáticas xurdidas.
Foros de discusión	Os docentes da materia atenderán dúbidas expostas polos alumnos nas clases maxistras ou prácticas de maneira global. Na finalización das mesmas atenderanse dúbidas particulares de maneira informal. As titorías predeterminadas polos docentes no despacho servirán para ampliar esta atención sobre os contidos das sesións teóricas ou prácticas (casos ou exercicios). O profesorado participará moderando os foros de discusión. Na proba de resposta curta, resolveranse as posibles problemáticas xurdidas.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Estudo de casos/análises de situacións	Valoración efectuada nas sesións dedicadas á exposición e análise de casos de maneira persoal.	50	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13	C12 C13	D1 D2 D3 D4
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valoración efectuada nas sesións dedicadas á resolución de exercicios de casos de maneira grupal.	50	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13	C12 C13	D1 D2 D3 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

O MAiE segue un sistema de avaliación continua e esixe unha presencialidade mínima do 80%. Os alumnos que non alcancen o 50% da cualificación na avaliación continua, terán que acudir a segunda convocatoria. Nesta convocatoria poderase esixir un exame

Bibliografía. Fontes de información

Mathews, M. R., **Socially responsible accounting**,

Mathews, M. R. y Perera, M.H., **Accounting Theory and Development**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

A Responsabilidade Social na Empresa/V03M134V01101

Outros comentarios

É de utilidade, pero non imprescindible ter coñecementos previos de Contabilidade Empresarial

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Traballo Fin de Máster				
Materia	Traballo Fin de Máster			
Código	V03M134V01206			
Titulación	Máster Universitario en Administración Integrada de Empresas e Responsabilidade Social Corporativa			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	13	OB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento				
Coordinador/a	Otero Neira, María del Carmen			
Profesorado	Otero Neira, María del Carmen			
Correo-e	cachu@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias	
Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Recuperar e analizar información pertinente e oportuna proveniente de fontes diversas en condicións óptimas de custo e tempo
B2	Interpretar e dominar destrezas asociados con ese campo.
B3	Demostrar un entendemento sistemático do campo de estudo derivado do entendemento e integración de distintos enfoques teóricos
B4	Demostrar a habilidade de concibir, deseñar, implementar e adaptar un proceso substancial coa suficiente integridad intelectual
B5	Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B6	Integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B7	Demostrar a capacidade de análise crítica, reflexión, avaliación e síntese de ideas novas e complexas
B8	Organizar, planificar e desenvolver estratexias para levar a cabo un traballo
B9	Comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B10	Traballar en equipo.
B11	Aplicar os coñecementos á resolución de problemas concretos.
B12	Adaptarse a novas situacións
B13	Estudar dun modo auto-dirixido ou autónomo
C1	Interpretar a nova realidade social e a súa aplicación ás tarefas da dirección e organización de empresas, á análise prospectivo da competitividade e ao impulso do desenvolvemento organizativ
C2	Identificar cales son os stakeholders e entender a súa importancia
C3	Comprender as implicacións do comportamento ético na estratexia empresarial e nos procesos de toma de decisións, e a súa relación coa motivación, liderado e cultura empresarial
C4	Coñecer os sistemas de xestión, normas, verificación e posibles certificacións da RSC
C5	Deseñar e implementar estratexias competitivas coherentes co tamaño empresarial e a contorna, baseándose en vantaxes competitivas resultantes da RSC

C6	Elaborar memorias de sostenibilidade
C7	Coñecer o concepto, evolución e importancia do Marketing Responsable na estratexia empresarial
C8	Valorar a pertinencia da mobilización de recursos e as posibilidades intermedias entre xerarquía e mercado (internalización vs. externalización).
C9	Integrar e implementar os diferentes sistemas de xestión normalizados de I D I, calidade e medioambiente no proceso de planificación estratéxica da empresa tendo en consideración a súa responsabilidade social corporativa.
C10	Coñecer e manexar a terminoloxía e os procedementos metodolóxicos propios da xestión de recursos humanos aplicando criterios de responsabilidade social corporativa
C11	Coñecer a evolución do concepto de calidade e das formas da súa xestión para unha mellor comprensión do concepto de calidade total, e todas as súas implicacións estratéxicas e as súas relacións coa actuación socialmente responsable da empresa e a preservación do medio ambiente
C12	Comprender os coñecementos pertinentes relacionados con xestión financeira socialmente responsable
C13	Comprender e aplicar todos os aspectos relacionados coa auditoría social
D1	Difusión de resultados e conclusións dos estudos, a través de presentacións orais e escritas que aborden ideas relacionadas coa RSC na xestión integral da empresa
D2	Manexo de técnicas e ferramentas informáticas e de xestión para obtención de información, tratamento e procesamento de datos, e posterior utilización
D3	Difusión e divulgación de ideas en contextos tanto académicos como non especializados
D4	Reflexión sobre responsabilidades sociais e éticas

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Nova	A1 A2 A3 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B10 B11 B12 B13 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 D1 D2
Nova	A4 B2 B3 B7 B9 B11 D1 D3 D4

Contidos

Tema

(*)El Trabajo Fin de Máster tratará sobre un proyecto integral que recoja, amplíe y aplique los conocimientos y capacidades adquiridos en las materias cursadas por el estudiante

(*)* Prácticas en empresas
* Monitor Consulting Project
* TFM

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	5	20	25
Outros	25	275	300

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentacións/exposicións	O TFM presentarase ante un tribunal, unha vez que teña o visto e prace do titor.
Outros	O alumno realizará o Traballo Fin de Máster baixo a supervisión dun titor con reunións periódicas entre ambos. Haberá unha sesión inicial na que se exporán as directrices que guiarán a realización do traballo e un conxunto de reunións de seguimento.

Atención personalizada

	Descrición
Outros	O TFM realízase polo alumno baixo a *tutorización dun profesor que revisará o seu traballo autónomo. Ademais, realizaranse varias sesións maxistras nas que se farán recomendacións xerais para a realización deste tipo de traballos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentacións/exposicións	(*)Presentación Oral del TFM ante un tribunal	40	A4 B2 B3 B7 B9 B11 D1 D3 D4
Outros	tutelados O TFM realízase polo alumno baixo a *tutorización dun profesor que revisará o seu traballo autónomo. Ademais, realizaranse varias sesións maxistras nas que se farán recomendacións xerais para a realización deste tipo de traballos. O alumno exporá e defenderá o Traballo Fin de Máster (memoria prácticas ou Monitor *consulting *Project) ante un tribunal.	60	A1 A2 A3 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B10 B11 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C13

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Clanchy, J. y Ballard, B., **Cómo se hace un trabajo académico. guía practica para estudiantes universitarios**, Presnas Universitarias de Zaragoza, INE Contabilidad Nacional Trimestral de España,, <http://www.ine.es/jaxi/menu.do?sessionid=BB94B4B32B26488E96F951C3C75166CF.jaxi01?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp009&file=inebase&L=0>, INE, Directorio Central de Empresas (DIRCE), <http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=/t37/p201/&file=inebase>, SABI, **base de datos con información sobre balances empresariales**, INE Anuario Estadístico, http://www.ine.es/prodyser/pubweb/anuarios_mnu.htm,

Recomendacións